

Redengevende omschrijving gemeentelijke monumentenlijst

Ooipoort 3

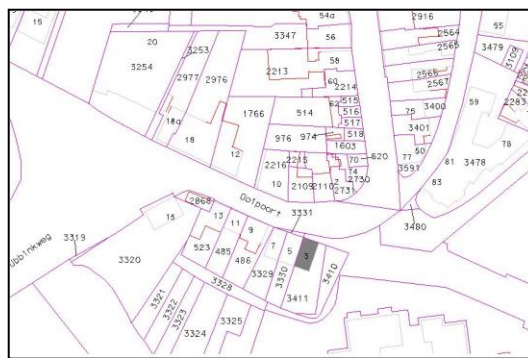
Monumentnummer : GM130

Straat : Ooipoort
Huisnummer : 3
Toevoeging : ---
Postcode : 6981 DX

Kadastrale aanduiding : Doesburg
Sectie : B
Nummer : 3411

Naam object : ---
Bouwjaar : 1885
Architect : nb
Bouwstijl : neo-rennaissance
Oorspronkelijke functie : woonhuis
Huidige functie : woonhuis

Inventarisatie/beschrijving : dhr. J. Krijnen
Datum beschrijving : 22-12-2014
Datum aanwijzing : 23-06-2015

Situering

Drie woningen gelegen aan de straat Ooipoort aan de zuidzijde van de historische binnenstad van Doesburg. Het pand wordt van de straat gescheiden door een trottoir. Doordat het rijtje is gebouwd in het binnentalud van het voormalige Ooipoortbolwerk zorgt een fors hoogteverschil ervoor dat de kelder aan de achterzijde als souterrain functioneert.

Hoofdropzet

Ooipoort 3 is de linker hoekwoning van drie geschakelde éénlaags woningen onder een doorlopend schilddak aan de straatzijde. Elke woning heeft een rechthoekige

plattegrond, een kelder en een zolder onder een haaks zadeldak aan de achterzijde. De kelder is door het aanwezige hoogteverschil aan de achterzijde feitelijk een souterrain.

Historie

De straat Ooipoort volgt het tracé van de middeleeuwse stadsomwalling, die ondanks latere aanpassingen in de Tachtigjarige Oorlog niet meer voldeed en na 1606 in opdracht van prins Maurits werd vervangen. Deze vestingwerken zijn in 1672 in opdracht van de Franse koning Lodewijk XIV geslecht en nadien niet meer hersteld. Ze werden vervangen door de Hoge en Lage Linies, die vanaf 1701 naar ontwerp van Menno van Coehoorn zijn aangelegd.

Rond het midden van de 18e eeuw waren in het zuidwestelijk deel van de middeleeuwse stad diverse tuinen te vinden waaronder ook langs het tracé van de straat Ooipoort. Na afwaardering van Doesburg tot vesting 2e klasse in 1854 verrezen geleidelijk huizen op de wallen waaronder aan de Ooipoort.

Beknopte bouwgeschiedenis

Het huis is aan het einde van de 19e eeuw gebouwd, als linker van drie officierswoningen bij de in 1944 afgebrande Mauritskazerne op het naastgelegen terrein. Mogelijk rond 1975 zijn de ramen in de voorgevel vervangen door de tegenwoordige enkelruits exemplaren. In 2003 is het dak van het rijtje aan de binnenzijde geïsoleerd en op de zolder een nieuwe indeling getimmerd. In 2009 is het souterrain aan de achterzijde uitgegraven en van een spouwblad aan de binnenzijde voorzien. In dat jaar kwam tevens een andere indeling van de souterraingevel tot stand en is het interieur van Ooipoort 3 verbouwd. In 2010 is het dak vanaf de buitenzijde vernieuwd waarbij op het achterste dakvlak een dakkapel werd geplaatst en op de zij dakvlakken twee dakkapellen. De dakpannen zijn toen vernieuwd met opnieuw verbeterde Hollandse (OVH-)pannen, de gietijzeren goten zijn toen door houten goten met zinken bekleding vervangen.

Exterieur

Gemetselde bakstenen éénlaags voorgevel die aan de bovenzijde wordt afgesloten met een kroonlijst, uitgevoerd als geprofileerde goot op klossen met erboven een omlopend schilddak. Het metselwerk is uitgevoerd als kruisverband.

De dakvlakken zijn recent belegd met grijs gesmoorde, opnieuw verbeterde Hollandse (OVH-) dakpannen met daarin per woning aan de straatzijde twee dakramen opgenomen.

De twee linker woningen hebben een gespiegelde gevelindeling en een gedeelde portiek met voordeuren. De rechter woning heeft dezelfde gevelindeling als de middelste woning. Elke woning heeft een gecementeerde plint met daarin opgenomen een getoogd kelderlicht.

Elke woning heeft twee vensters die oorspronkelijk van schuiframen met wisseldorpel en een deelroede in het schuivende onderraam (T-verdeling) waren voorzien. De T-ramen van Ooipoort 5 zijn in het verleden vervangen door een nieuwe invulling met voorzetramen. De raamindeling van Ooipoort 3 is in het verleden vervangen voor enkelruits ramen met dubbele beglazing. Boven de plint heeft de gevel gepleisterde speklagen ter hoogte van de onder- en bovendorpels, alsmede de wisseldorpels van de

vensters. De gevelopeningen zijn aan de bovenzijde ontlast met een licht getoogde strek met gepleisterde geboorte- en sluitstenen. De sluitstenen zijn voorzien van een diamantkop.

In de linker voordeurportiek zijn twee voordeuren opgenomen in een gekoppeld kozijn met licht getoogde bovenlichten met vlak glas. De deuren zijn voorzien van panelen, de deur van Ooipoort 5 bovendien voorzien van oud beslag en klink. Voor de portiek twee traptreden met aan weerszijden een hekwerk. De deurportiek van Ooipoort 7 is vergelijkbaar uitgevoerd met een enkele deur.

De gemetselde bakstenen linker zijgevel is op een enkel venster na blind en onder de goot voorzien van zes gesmede staafankers. Het venster heeft draairamen in het ondervak en een bovenraam boven een kalf. Het venster heeft een getoogde bovendorpel en wordt ontlast door een anderhalf steens segmentboog. In 2003 is onder het venster een tuindeur naar het souterrain gemaakt, geflankeerd door lage vensters. De gevel wordt afgesloten door een gietijzeren goot op klossen. In het zij dakvlak staan twee dakkapellen uit 2003 met dubbele draairamen en gedekt door een flauw zadeldak. Tussen de hoekkepers en de dakkapellen staan twee vierkant gemetselde, bakstenen schoorstenen.

De gemetselde bakstenen achtergevel bestaat op tuinniveau uit een moderne pui met een toegangsdeur naar de kelder en links een kleiner venster. De gevel is op het niveau van de begane grond voorzien van een houten balkon over de volle breedte van de gevel. Centraal geven dubbele deuren met vast bovenlicht toegang tot de woonkamer, geheel links een klein toiletvenster met klpraam. De gevel wordt aan de bovenzijde afgesloten door een eenvoudige geprofileerde gietijzeren goot op klossen met witgepleisterd fries. In het achterste dakschild is in 2003 een dakkapel met dubbele draairamen opgenomen, gedekt door een flauw zadeldak.

Interieur

De woning Ooipoort 3 is niet bezocht.

Bouwdossiers

08-08-2003

isolatie dak en plaatsen dakkapellen achterzijde en zijkant, alsmede verbouwing interieur en gevel souterrain

Literatuur

- Haans, F.A.C., H.J. van Capelleveen, *Beschrijving Ooipoort 3 Doesburg*, 17-5-1990 (adviesnr. 153a)

Waardering

Het pand dateert uit het laatste kwart van de negentiende eeuw en is op onderdelen goed bewaard gebleven. Leidend voor de waardebeoordeling zijn de bewaard gebleven architectuur, de markante ligging op de kop van de straatwand met in de voorgevel de trap naar de entree en de (op grond van bouwdoSSIERS) deels behouden gebleven ruimtelijke indeling in de kelder en op de begane grond.

Het object Ooipoort 3 is van algemeen belang voor de gemeente Doesburg vanwege de architectuurhistorische, stedenbouwkundige en cultuurhistorische waarde.

Het huis is architectuurhistorisch van belang als onderdeel van een rijtje woningen daterend uit het einde van de negentiende eeuw met verwijzingen naar neo-rennaissance.

Het huis is stedenbouwkundig van belang vanwege de bijdrage aan de lOcaal-topografische situatie en vanwege de ruimtelijke samenhang met de buurpanden Ooipoort 5 en 7.

Het huis is cultuurhistorisch van belang als bewaard gebleven linker woning van een rijtje van drie officierswoningen, behorende bij de in 1944 door brand verwoeste Mauritskazerne.